

مروری بر پیشینه صنعت تبرید و راهکارهای استفاده از منابع انرژی تجدیدپذیر

سید علیرضا زرآبادی¹، مصطفی مافی^{2*}

1- دانشجو، مهندسی مکانیک، دانشگاه بین المللی امام خمینی(ره)، قزوین، ایران

2- دانشیار، مهندسی مکانیک، دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره)، قزوین، ایران

* قزوین، صندوق پستی: ۳۴۱۴۸۹۶۸۱۸، mostafa.mafi@gmail.com

چکیده

امروزه سیستم‌های برودتی نقش بسیار مهم و اساسی را در زندگی ما ایفا می‌کنند به گونه‌ای که جهان امروز را بدون تجهیزات سرمایشی نمی‌توان تصور کرد. گستره‌ی این لوازم هر روزه بیش تر شده و از تجهیزات نفت و گاز و سیستم‌های تهویه مطبوع تا نظام سلامت و اغذیه را شامل می‌شود. در حوزه صنعت غذا علاوه بر پیشرفت در حیطه یخچال‌های خانگی و سردخانه‌های مواد غذایی مختلف شاهد گسترش روز افزون فروشگاه‌ها هستیم که از سیستم‌های برودتی برای خنک نگه داشتن مواد غذایی استفاده می‌شود. با افزایش این تعداد از تجهیزات برودتی و توجه به این امر که این تجهیزات یکی از اصلی ترین مصرف کنندگان انرژی الکتریکی می‌باشند. در سال‌های اخیر مطالعات گسترده‌ای جهت بهینه سازی این تجهیزات چه از نظر مصرف انرژی و چه از نظر کاهش آلودگی‌های محیط زیستی ناشی از انتشار ماده مبرد‌های مختلف صورت گرفته است. در این مقاله نگاهی جامع به پیشینه تبرید از گذشته دور تا به حال صورت گرفته است. همچنین با در نظر گرفتن چشم‌اندازهای دور و لزوم استفاده از انرژی‌های پاک راه‌کاری در جهت تامین بخشی از این میزان انرژی مصرفی توسط انرژی‌های تجدید پذیر ارائه شده است.

کلیدواژگان: تبرید، تاریخچه، یخچال، صنعت غذا، انرژی‌های تجدید پذیر

An overview of the history of the refrigeration industry and strategies for the use of renewable energy sources

S.Alireza Zarabadi¹, Mostafa Mafi^{2*}

1- Department of Mechanical Engineering, Imam Khomeini International University, Qazvin, Iran.

2- Department of Mechanical Engineering, Imam Khomeini International University, Qazvin, Iran.

* P.O.B. 3414896818, Qazvin, Iran, mostafa.mafi@gmail.com

Received: 4 Aug. 2021 Accepted: 16 Dec. 2021

Abstract

Nowadays, Refrigeration systems play a very important and essential role in humans' life, so that today's world cannot be imagined without refrigeration equipment. The range of these appliances is increasing daily, ranging from oil and gas equipment to air conditioning systems and health and nutrition. In the food industry, in addition to advances in the field of home refrigerators and cold storages for types of foods, we are seeing a growing expansion of stores and supermarkets that use refrigeration systems to keep food cool. Because refrigeration equipment is one of the major consumers of electrical energy, in recent years, extensive studies have been conducted to optimize refrigeration equipment both in terms of energy consumption and pollution of the environment caused by the leak of refrigerant used in these devices. This article provides a comprehensive look at the history of refrigeration from a long time ago up to now. In this article, a comprehensive study of the history of refrigeration from the distant past to the present is taken. Also, considering the Futurology in this field and the need to use clean and renewable energies, the result was that it was necessary to supply some of the energy consumed by these systems with renewable energy.

Keywords: refrigeration, history, refrigerator, food industry, renewable energy

1- مقدمه

قرن هاست که مردم می‌دانند تبخیر آب اثر خنک کننده ای را ایجاد می‌کند. در ابتدا، آنها هیچ تلاشی برای شناخت و درک این پدیده نکردند، اما می‌دانستند که هر بخشی از بدن که مرطوب شود، هنگام خشک شدن در هوا احساس سرما می‌کند. حداقل در اوایل قرن دوم، تبخیر در مصر برای خنک کردن شیشه های آب مورد استفاده قرار گرفت و در هند باستان برای ساختن یخ استفاده می‌شد [1].

تبرید را می‌توان به عنوان فرایند دستیابی به درجه حرارتی پایین تر از محیط اطراف و حفظ آن تعریف کرد که هدف آن سرد نمودن برخی محصولات یا فضاها تا دمای مورد نیاز است. یکی از مهم ترین کاربردهای تبرید، حفاظت از محصولات غذایی فاسدشدنی با نگهداری آن ها در دماهای پایین می‌باشد. بسیاری بر این باورند که در قرن 11 کویل هایی جهت خنک کردن و تقطیر خارهای معطر جهت استحصال عطر توسط ابن سینا اختراع شده است. در گذشته، تبرید به روشهای طبیعی مانند استفاده از یخ یا سرمایش تبخیری انجام می‌شد در طول قرون گذشته، برداشت فصلی از برف و یخ در اکثر فرهنگ های باستانی بود: چینی ها، عبری ها، یونانی ها، رومی ها، پارس ها، یخ و برف در غارها یا حفره هایی که با نی یا سایر عایق ها پوشیده شده بودند، ذخیره می‌شدند. ایرانیان یخ ها را در چاله‌هایی به نام یخچال ذخیره می‌کردند [2]. به طور کلی یخ در آن دوران یخ به روش‌های زیر به دست می‌آمد:

-انتقال یخ از مناطق سردتر.

- برداشت یخ در فصل زمستان و ذخیره نمودن آن در یخچال برای استفاده در تابستان.

- استفاده از آب یخ زده در طول شب به دلیل تشعشع به استراتوسفر.

در زمان های در مناطق گوناگون از موادی مانند خاک اره و یا تراشه چوب به عنوان عایق در این خانه های یخ استفاده می‌شد که بعدها با چوب پنبه به عنوان عایق جایگزین شدند. در هند امپراطوران مغول در طول تابستان در شهرهای دهلی و آگرا به علت گرمای شدید علاقه بسیاری به یخ داشته اند که ظاهراً از روش یخ زدن آب در طول شب استفاده می‌نمودند [3]. در سال 1806 فردریک تئودور که بعدها به عنوان پادشاه یخ نامیده شد، شروع به تجارت درزمینه یخ های برشی از رودخانه هادسون و برکه ماساچوست و صادرات آن به کشورهای مختلف از جمله هند نمود. در هند یخ تئودور ارزان تر از یخ محلی ساخته شده به روش یخ زدن شبانه بود. در آن زمان تجارت یخ در شمال آمریکا کسب و کاری رو به رشد به شمار می‌آمد. در ایالت های جنوبی آمریکا تجارت یخ به وسیله حمل و نقل با واگنهای قطاری با 30 سانتی متر عایق چوب پنبه انجام می‌گرفت. تجارت یخ در چندین کشور دیگر از جمله بریتانیا، روسیه، کانادا، نروژ و فرانسه نیز محبوبیت داشت. در این کشورها یخ از مناطق سرد و یا در زمستان برداشت شده و در یخچالها برای استفاده در تابستان ذخیره می‌گردید. تجارت یخ در سال 1872 به اوج خود رسید زمانی که آمریکا به تنهایی صادرکننده 225000 تن یخ به کشورهای مختلف، حتی چین و استرالیا بود. با این حال با ظهور تبرید مصنوعی، تجارت یخ به تدریج کاهش یافت. تبریدی که این روزها شناخته شده است با استفاده از ابزار مصنوعی تولید می‌شود. بر اساس نحوه ی عملکرد، دستگاه های تبرید را می‌توان به دستگاه های تبرید تراکمی، تبخیری، جذبی، مغناطیسی، ترموالکتریکی، چرخه گازی، ترموآکوستیکی و ماشین چرخه هوا طبقه بندی نمود. اگرچه ایجاد مرزی روشن بین تبرید طبیعی و مصنوعی دشوار است، ولی

بسیاری بر این توافق اند که اولین تلاش ها برای تولید مکانیکی برودت به تأثیر خنک‌کنندگی تبخیر آب بستگی داشت. در سال 1755، ویلیام کالن، یک پزشک اسکاتلندی، دمای کافی را برای ساختن یخ به دست آورد [4].

اساس تبرید مدرن توانایی بسیار زیاد مایعات در جذب گرما هنگام جوشش و تبخیر است. پروفیسور ویلیام کالن از دانشگاه ادینبورگ این موضوع را در سال 1755 با قرار دادن مقداری آب در تماس حرارتی با اتر تحت مکش از پمپ خلأ (با استفاده از یک ظرف بسته با یک پمپ هوا) نشان داد. نرخ تبخیر اتر به علت استفاده از پمپ خلأ افزایش یافت و موجب یخ زدن آب گردید. در فشار بسیار کم مایع در دمای پایین به نقطه جوش رسیده و بخار می‌شود. گرمای لازم برای تغییر بخشی از آب از فاز مایع به بخار از بقیه آب گرفته شد و حداقل بخشی از آب باقیمانده به یخ تبدیل شد [5]. این فرایند شامل دو مفهوم ترمودینامیکی فشار بخار و گرمای نهان است. مایع در فشاری به نام فشار اشباع، که فقط به دما وابسته است، در حالت تعادل گرمایی با بخار خود است. به عنوان مثال اگر فشار دیگ زودپز افزایش یابد آب در دمای بالاتری به جوش می‌آید. مفهوم دوم این است که مایع برای تبخیر شدن، نیاز به گرمای نهان در طول فرآیند تبخیر دارد. اگر گرمای نهان از مایعی گرفته شود مایع سرد می‌شود. تا زمانی که پمپ خلأ فشاری برابر با فشار اشباع در دمای مورد نظر را حفظ کند درجه حرارت اتر ثابت باقی خواهد ماند. این امر مستلزم حذف تمام بخارات ایجاد شده به دلیل تبخیر است. اگر درجه حرارت پایین تری مدنظر باشد، فشار اشباع کمتری توسط پمپ خلأ می‌بایست ایجاد شود. تجهیزاتی در دستگاه های مدرن تبرید که در آن سرما به این روش تولید می‌شود اوپراتور نامیده می‌شود.

2- آغاز تبرید مکانیکی

اگر این روند سرد شدن به صورت مداوم باشد، بخارات می‌بایست توسط تراکم به حالت مایع تقطیر شوند. فرایند تراکم نیاز به دفع حرارت به محیط اطراف دارد. در واقع می‌توان بخارات را در دمای اتمسفر با افزایش فشار متراکم نمود. فرایند تراکم در نیمه دوم قرن 18 شناخته شد. بنابراین یک کمپرسور جهت حفظ فشار بالا لازم است به طوری که بخارات را به توان در درجه حرارت بیشتر از محیط حفظ نمود. الیور ایوانس در کتاب خود "راهنمای تکمیلی مهندسين بخار جوان" که در سال 1805 در فیلادلفیا منتشر شده است، به توصیف چرخه تبرید بسته برای تولید یخ به وسیله اتر تحت خلأ پرداخته است [6]. در سال 1834، جیکوب پرکینز دستگاه فشرده سازی بخار را با یک کمپرسور، کندانسور، اوپراتور و یک بخش مخروطی شکل بین کندانسور و اوپراتور ساخت و ثبت کرد [7]. از آن دستگاه برای تولید مقدار کمی یخ استفاده می‌شد اما از نظر تجاری مورد استفاده قرار نمی‌گرفت. بعد ها جان هگو طراحی مدل پرکینز را با تغییراتی همراه ساخت. ماشین پرکینز اولین سیستم فشرده سازی بخار استفاده شده برای سولفوریک (اتیل) یا متیل اتر بود. یک مهندس آمریکایی بنام الکساندر توئینگ (1801-1884) حق ثبت اختراع بریتانیا را در سال 1850 برای یک سیستم فشرده سازی بخار با استفاده از اتر، آمونیاک و دی اکسید کربن دریافت نمود [4]. دستگاه های برودتی بین سالهای 1850 و 1880 ظاهر شدند و آنها را می‌توان با توجه به ماده مبرد طبقه بندی کرد. ماشین هایی که از هوا به عنوان مبرد استفاده می‌کنند، ماشین های هوای فشرده یا ماشین های هوای سرد نامیده می‌شدند و در تاریخچه تبرید نقش مهمی داشتند. دکتر جان گوری، یک آمریکایی بود

سولفوریک به سرعت با آب رقیق می‌شود و خواص فیزیکی و ترمودینامیکی خود را از دست می‌دهد. واحد یخ ساز جذبی در مقیاس نسبتاً بزرگ در سال 1878 توسط ویند هاسون ساخته شد. این عمل به طور مداوم با کشیدن آب از اسید سولفوریک با گرمای اضافی برای افزایش وابستگی عمل می‌کرد [6]. با این حال استفاده از آمونیاک در دستگاه‌های تبرید تراکمی یک قدم قابل توجه رویه جلو بود. علاوه بر مزیت ترمودینامیکی، فشارهای لازم برای تولید آن آسان بود و ماشین آلات استفاده شده از آن می‌توانستند از نظر اندازه کوچک باشند. در اواخر سال 1860، ون در وید از فیلادلفیا ثبت اختراعی را برای واحد فشرده سازی که شامل یک میرد متشکل از فرآورده های نفتی بود انجام داد. در سال 1875، پیکتت در دانشگاه ژنو یک دستگاه فشرده سازی را معرفی کرد که از اسید سولفوریک استفاده می‌کرد. در سال 1866، لاهه آمریکایی، تجهیزات برودتی که از دی اکسید کربن استفاده می‌کرد را توسعه داد. دستگاه های تراکمی با میرد دی اکسید کربن به دلیل بی ضرر بودن گاز در تاسیساتی که امنیت اصلی ترین دغدغه آنها بود، اهمیت پیدا کردند گرچه تا سال 1890 مورد استفاده گسترده قرار نگرفتند [12]. بین سالهای 1880 و 1890، تاسیسات فشرده سازی آمونیاک بسیار رایج شد. در سال 1890، سیستم تبرید مکانیکی ثابت کرده بود که برای صنعت مواد غذایی کاربردی و اقتصادی است. اروپایی ها بیش تر زمینه های نظری را برای توسعه یخچال مکانیکی فراهم می‌کردند، اما آمریکایی ها بین سالهای 1850 و 1880 به طور گسترده در بحث امور تجاری و ثبت اختراع فعالیت داشتند. تغییرات انقلابی یک قاعده نبود، اما پیشرفت های بسیاری در چندین کشور در طراحی و ساخت واحدهای یخچال و همچنین در اجزای اصلی آنها، کمپرسورها، کندانسورها و تخیخ کننده ها انجام شد [13، 14]. وینهانس سیستم تراکم بخار بر پایه CO₂ (کربن دی اکسید) را در سال 1886 در آلمان تولید کرد. دی اکسید کربن احتیاج به یک کمپرسور برای فشار حدود 80 اتمسفر دارد که ساخت آن را با پیچیدگی همراه می‌سازد. لینده در سال 1882 و لائو در سال 1887 در ایالات متحده آمریکا روی دستگاه های مشابه تلاش نمودند. سیستم CO₂ سیستم بسیار ایمنی است و در سردخانه کشتی تا 1960 استفاده می‌گردید [4]. در فرانسه، کری یک دستگاه فشرده سازی اتر را توسعه و نصب کرد و چارلز تلیر (که از پیشگامان یخچال مکانیکی بود) با استفاده از متیل اتر به عنوان میرد، یک کارخانه ساخت. در آلمان، کارل لینده، با تأمین مالی برای نوشیدنی ها، یک واحد متیل اتر در سال 1874 تأسیس کرد. درست پیش از این، لینده با نشان دادن چگونگی محاسبه و افزایش راندمان ترمودینامیکی آن، راه را برای پیشرفت های مهم در ماشین های برودتی هموار کرده بود [5]. راتول پیکته از SO₂ (نقطه جوش نرمال 10°C-) استفاده نمود. فشار آن به حدی پایین بود که از ورود هوا به داخل سیستم جلوگیری می‌نمود. پالمر در سال 1890 از C₂H₅Cl در کمپرسورهای دوار استفاده نمود. او آن را با C₂H₅Br برای کاهش قابلیت اشتعال مخلوط نمود. ادموند کوپلند وهری ادواردز ایزوبوتان را در سال 1920 در یخچال های کوچک استفاده نمودند که در سال 1930 جایگزین آن CH₃Cl گردید. کریر دی کلرو اتیلن را در سال 1922 تا 1926 در کمپرسورهای سانتریفوژ استفاده نمود. به مرور زمان یخچال های خانگی به صورت مکانیکی شروع به صنعتی شدن و مکانیزه شدن نمودند.

3- یخچال های خانگی در گذر زمان

که یک ماشین واقعی هوای سرد تجاری تولید کرد و آن را در انگلستان در سال 1950 و در 1951 در آمریکا به عنوان اختراع ثبت کرد [8]. دستگاه های برودتی با استفاده از هوای سرد به عنوان میرد به دو نوع چرخه بسته و چرخه باز تقسیم می‌شوند. در چرخه بسته، هوای محصور شده در دستگاه با فشار بالاتر از فشار اتمسفر به طور مکرر در طول فرایند کارکرد استفاده می‌شود. در چرخه باز، هوا با فشار اتمسفر به دستگاه کشیده می‌شود و هنگام خنک شدن، مستقیماً در فضای خنک کننده تخلیه می‌شود. کرک در سال 1862 یک دستگاه خنک کننده چرخه بسته را توسعه داد و فرانتز ویندوزهاوس یک دستگاه چرخه بسته را اختراع کرد و در سال 1870 آنرا در ایالات متحده به ثبت رساند. دستگاه های برودتی چرخه باز که به طور نظری توسط کلوین و رانکین در اوایل دهه 1850 بیان شده است توسط یک فرانسوی به نام پل گیفارد، در سال 1873 و توسط جوزف جی کلمن و جیمز بل در انگلیس در سال 1877 اختراع شد [9].

همانگونه که پیشتر اشاره شد یکی از اولین سیستم های تراکمی بخار توسط یک استاد آمریکایی، الکساندر سی تونینگ، در سال 1853 اختراع و ثبت شد. وی با استفاده از این سیستم کارخانه تولید یخ را در کلیولند، اوهایو تأسیس کرد و می‌توانست نزدیک به یک تن در روز تولید کند. پس از آن تعدادی دیگر از مخترعین دستگاه های فشرده سازی بخار که از اتر یا ترکیبات آن استفاده می‌کردند، آزمایش کردند [10]. مواد جدید، به عنوان مثال، آمونیاک و دی اکسید کربن، که از آب و اتر مناسب تر بودند، توسط فارادی، تیلور و دیگران توسعه داده شده و در دسترس قرار گرفتند و نشان دادند که این مواد قابل مایع شدن هستند. کلوت و مونگه SO₂ را در سال 1780 به مایع تبدیل نمودند و ون ماروم و ون تروسویک آمونیاک را در سال 1887 به مایع تبدیل کردند. پیشینه نظری مورد نیاز برای تبرید مکانیکی توسط رامفورد و دیوی ارائه شده است که ماهیت گرما را توضیح داده بودند، و توسط کلوین، ژول و رانکین کارهایی را که کارنو آغاز کرده بود، ادامه داده شد و به صورت فرمول بندی در علم ترمودینامیک تدوین گشت [11]. سازنده ی عملی سیستم تبرید تراکمی بخار با استفاده از بخار اتر، الکل یا آمونیاک را می‌توان جیمز هریسون در سال 1856 نام برد. چارلز تیلر فرانسوی در سال 1864 اختراع سیستم تبرید دی متیل اتر که نقطه جوش آن 23/6- درجه سانتی گراد است را ثبت نمود. کارل ون لینده در مونیخ اقدام به معرفی کمپرسور دومرحله ای آمونیاک نمود. از آن به بعد آمونیاک به طور گسترده در کارخانه های بزرگ تبرید استفاده گردید. در سال 1860، تلیر یک دستگاه فشرده سازی آمونیاک را توسعه داد. در سال 1872، دیوید بویل تجهیزات مورد نیاز برای تولید یخ را ساخت و در سال 1872 آن را به عنوان اختراع در آمریکا به ثبت رسانید. با این وجود، مهمترین چهره در توسعه ماشین های فشرده سازی آمونیاک لینده بود که در سال 1876 آن را اختراع کرد و در سال بعد در کارخانه نوشیدنی سازی تریست نصب شد. بعد ها، مدل لینده بسیار محبوب شد و با جزئیات مکانیکی بسیار عالی در نظر گرفته شد [12]. در سال 1860، یک مهندس فرانسوی، فردیناند پی ادموند کاره، دستگاه جذبی آمونیاک را بر اساس میل شیمیایی آمونیاک برای آب اختراع کرد، که یخ را در مقیاس محدود تولید می‌کرد که علیرغم محدودیت های خود، پیشرفت چشمگیری را نشان داد. دستگاه وی پمپ دستی داشت و می‌توانست مقدار کمی از آب را در حدود 5 دقیقه یخ بزند. سیستم وی مدتی در پاریس مورد استفاده گسترده قرار گرفت، اما مشکل اساسی داشت و این چالش مهم به این دلیل به وجود آمد که اسید

فریزرهای مکانیکی خانگی به سرعت در سراسر جهان پس از جنگ جهانی دوم رواج یافت. امروزه یخچال فریزر خانگی، نه تنها در کشورهای توسعه یافته، بلکه در کشورهای توسعه نیافته نیز به وسایل ضروری در آشپزخانه مبدل گردیده است. به جز تعداد بسیار کمی، تقریباً تمام یخچال های خانگی امروزی مکانیکی هستند که از کمپرسور بسته و کندانسور هوایی استفاده می-کنند. مبرد یخچال های مدرن از نوع R134a (هیدرو فلوئورو کربن) یا ایزو بوتان است. دستگاه های تبرید همچنین به منظور خنک کردن و رطوبت گیری در تابستان، برای راحتی اشخاص کاربرد دارد. اولین دستگاه های تهویه مطبوع برای محیط های صنعتی و همچنین راحتی افراد مورد استفاده قرار گرفت. ایستمن کداک اولین سیستم تهویه مطبوع را در سال 1891 در رچستر نیویورک برای ذخیره سازی فیلم های عکاسی استفاده نمود. در سال 1902 سیستم تهویه مطبوع در یک چاپخانه و در سال 1904 در صنعت مخابرات در هامبورگ نصب گردید. در حدود سالهای 1900، دستگاه های تهویه مطبوع به وفور در صنایع تنباکو و نساجی به کار رفتند. اولین سیستم تهویه هوای مطبوع خانگی در سال 1894 در خانه ای در فرانکفورت نصب شد. کتابخانه ای خصوصی در سنت لوئیس ایالت متحده آمریکا در سال 1895 و همچنین هتل مونت کارلو در سال 1901 از سیستم تهویه مطبوع استفاده نمودند. تلاش هایی نیز برای مطبوع ساختن هوای واگن های قطارهای راه آهن با استفاده از یخ صورت پذیرفت. توسعه گسترده تهویه مطبوع به دانشمند و صنعتگر آمریکایی ویلیس کریپر نسبت داده شده است. کریپر در سال 1902 بر روی کنترل رطوبت و در سال 1904 بر روی هواشوی (ایرواش) مطالعه نمود. با توجه به تلاشهای وی در زمینه ی تهویه مطبوع و توسعه همزمان قطعات و سیستم های کنترلی مختلف تهویه مطبوع، به خصوص از سالهای 1923 به بعد، این سیستم ها به سرعت محبوب گردیدند [4].

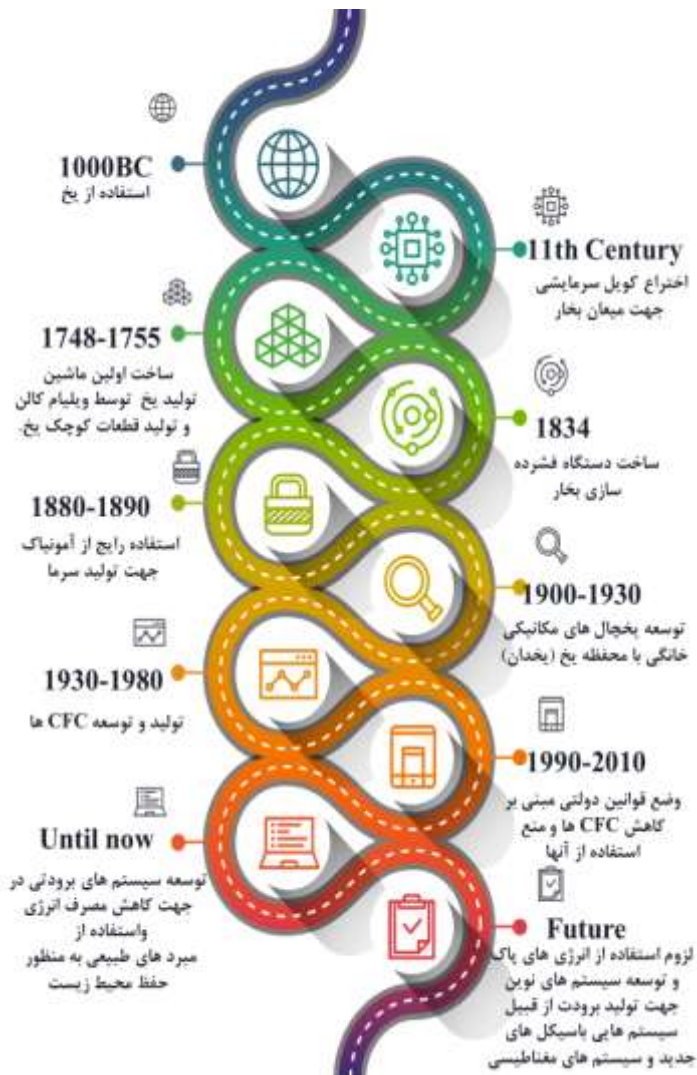
4- صنعت سرد خانه و توسعه آن

با توسعه سیستم های برودتی از جمله سیستم های برودتی خانگی (یخچال ها) موضوع حمل و نقل محصولات مختلف از یک نقطه به نقطه دیگر به چالشی تازه مبدل شد. جابجایی مواد غذایی فاسد شدنی حتی در فاصله کوتاهی از محل تولید تا نقطه مصرف آن نیاز به غلبه بر موانع بسیاری دارد. میزان این موانع توضیح می دهد که چرا فناوری های زنجیره سرما با سرعت زیادی توسعه می یابند. لازم به ذکر است که امکان خنک کنندگی برای بسیاری از غذاهای قابل فساد تا اواخر دهه 1920 وجود نداشت. حفظ محصولات غذایی و انتقال آنها به عوامل بسیاری بستگی داشت ولی اگر محصولی با کیفیت لازم به دست مشتری نمی رسید، مصرف کنندگان غالباً تکنولوژی یخچال را سرزنش می-کردند و این مسئله ارزش کل زنجیره سرما را زیر سوال می برد. برای جلوگیری از این وضعیت، همه افراد درگیر ایجاد زنجیره سرما تولیدکنندگان مواد غذایی، حمل و نقل، شرکت های ذخیره سازی و تولیدکنندگان تجهیزات انگیزه بسیاری برای همکاری با یکدیگر داشتند. وقتی یخچال و فریزر به نفع مصرف-کنندگان بود، برای همه آن ها سودآور شد. با وجود این انگیزه، بسیاری از شرکت های مرتبط با صنعت تبرید نتوانستند قبل از ایجاد پیوندهای مختلف زنجیره سرمای توسعه یافته به شکل های مدرن خود، درآمد کسب کنند. آنچه در تئوری ایده خوبی برای فرانسویس بیکن در سال 1924 به نظر می رسید، همیشه در عمل سودآور نبود. بعضی اوقات مصرف کنندگان در حالی که منتظر

یخچال خانگی با استفاده از یخ طبیعی (جعبه یخ خانگی) در سال 1803 اختراع شد و برای تقریباً 150 سال بدون تغییر مورد استفاده قرار گرفت. جعبه یخ از چوب با عایق مناسب ساخته می شد. یخ بالای جعبه قرار داده می-شد و با انتقال حرارت از یخ توسط همرفت طبیعی درجه حرارت پایین را فراهم می ساخت. یک لوله برای جمع آوری آب ناشی از ذوب یخ استفاده می-گردید. در سال 1913، یخچال و فریزر برای مصارف خانگی توسط فرد دبلیو گرگ از فورت وین، ایندیانا، اختراع شد و شامل بخشی بود که در بالای یک جعبه یخ سوار بود [15،16].

اگرچه مفهوم این موضوع کاملاً ساده است، اما جعبه یخ معایب زیادی داشت. کاربر می بایست به محض آب شدن یخ جعبه را پر از یخ می نمود، و حداقل دمای تولید شده در داخل سیستم محدود بود. علاوه بر این، زمستان های گرم، منجر به کمبود شدید یخ طبیعی می شد. از این رو تلاش ها از سال 1887 به منظور پیشرفت یخچال ها با استفاده از دستگاه های مکانیکی آغاز گردید. یخچال های مکانیکی اولیه پرهزینه و تقریباً غیر خودکار و تا حدی غیرقابل اعتماد بودند. با این حال پیشرفت یخچال خانگی مکانیکی در مقیاس های بزرگ، با توسعه ی کمپرسورهای کوچک، کنترل خودکار مبرد، آب بندی بهتر شفت ها، تحولات در دستگاه های قدرت الکتریکی و موتورهای القایی صورت می پذیرفت. شرکت جنرال الکتریک اولین یخچال خانگی را در سال 1911 معرفی نمود که توسط فریجیدر در سال 1915 ادامه پیدا نمود. کلونیناتور یخچال خانگی مکانیکی را در سال 1918 در ایالت متحده آمریکا راه اندازی نمود. در سال 1925 در ایالت متحده آمریکا حدود 25 میلیون یخچال خانگی وجود داشت که تنها 75000 از آن مکانیکی بودند، باین حال ساخت یخچال خانگی رشد بسیار سریعی داشت و تا سال 1949، سالانه حدود 7 میلیون یخچال خانگی در آمریکا تولید می شد. با افزایش حجم تولید، قیمت ها به شدت سقوط کرد و قیمت 600 دلار در سال 1920 به 155 دلار در سال 1940 تبدیل گردید. در یخچال های اولیه عمدتاً از دی اکسید گوگرد و گاهی از کلراید متیل و متیلن کلراید به عنوان مبرد استفاده می شد در دهه ی 1930 مبرد فرئون (R12) جایگزین آن ها شد. ساخت و توسعه CFC ها با تولید R12 در سال 1931 و در پی آن R11 در سال 1932 آغاز گردید و همچنین ظهور اولین HCFC با نام R22 در سال 1936 صورت گرفت [17]. در ابتدا این یخچال ها با کمپرسورهای نوع باز که موتور آن ها به وسیله تسمه با کمپرسور کوپل شده بود، ساخته می شدند. شرکت جنرال الکتریک در سال 1926 برای اولین بار یخچال هایی با کمپرسور بسته ساخت. خیلی سریع کمپرسورهای نوع باز به طور کامل به کمپرسورهای بسته تبدیل شدند. اولین یخچالی که به صورت گسترده توزیع شد ساخته شرکت جنرال الکتریک بود که در سال 1927 با کمپرسوری که گرمای زیادی تولید می کرد متناژ و تولید شد [18]. در اولین یخچال ها کندانسور آبی استفاده می شد که پس از مدتی کندانسور هوایی جایگزین آن ها گردید. اگرچه توسعه یخچال های مکانیکی در ایالات متحده آمریکا بسیار سریع بود ولی در کشورهای دیگر به ندرت مورد استفاده قرار می گرفت. در سال 1930 فقط خانواده های ثروتمند از یخچال در اروپا استفاده می نمودند. سیستم های برودتی جذبی خانگی، بر اساس پیشنهاد پلاتن و مانترز برای اولین بار توسط شرکت الکترولوکس در سال 1931 در سوئد ساخته شد. در ژاپن اولین یخچال مکانیکی در سال 1924 تولید شد. اولین یخچال خانگی با دمای دوگانه (یخچال به همراه فریزر) در سال 1939 ساخته شد. استفاده از یخچال

بروند. پس از حل این مشکلات، استفاده از سیستم‌های برودتی به طرز چشمگیری گسترش یافت. با دستیابی به این اهداف، بسیاری از مشاغل مرتبط با زنجیره سرما شروع به توسعه و گسترش آن کردند. هر دو نوع رشد نشانگر مرحله آخر در ایجاد زنجیره سرما است و حتی امروز نیز ادامه دارد. سیستم‌های برودتی و سرد خانه‌ها در سالهای اخیر، تقریباً همیشه در حال توسعه هستند. امروزه، هر کالای قابل فساد می‌تواند از یک نقطه به جهان دیگر سفر کند و تنها صدمه‌ای که بر اثر آن وارد می‌شود، ناشی از اثرات اجتناب ناپذیر حفظ درجه حرارت پایین بر طعم و مزه است. این صنعت امروزه بسیار لازم و ضروری بوده و سود زیادی را برای صاحبان خود دارد. نتیجه آن گسترش زنجیره‌های سرما در سراسر جهان از نظر ابعاد و تعداد است [19].

در سال‌های اخیر مطالعات گسترده‌ای پیرامون سردخانه‌ها، سیستم‌های برودتی استفاده شده در آنها، نوع میرد‌ها ی به کار برده شده و همچنین میرد های طبیعی که به علت قوانینی جهت حمایت از محیط زیست اجرایی گشته اند از جمله منع استفاده از CFC ها به علت تخریب لایه اوزون صورت گرفته است. همچنین در سیستم‌های آبخاری برای ساخت سردخانه‌های دو منظوره مطالعاتی پیرامون تاثیر ترکیب مختلف از جمله آمونیاک و کربن دی اکسید و ... صورت گرفته است. مضاف بر موارد گفته شده در حوزه تکنولوژی‌های جایگزین سیستم تراکمی به عنوان مثال برای سیستم جذبی به مطالعه مروری

کمال یک فناوری خاص هستند، بی تاب می‌شوند. بعضی اوقات کارآفرینان نمی‌توانستند بازاری‌هایی را برای محصولات جدید ایجاد کنند که بیش‌تر مصرف‌کنندگان مایل نبودند و یا نمی‌توانستند از پس آن برآیند. بعضی اوقات تقاضا برای یک کالای خاص بسیار فراتر از فناوری موجود برای حفظ و حمل و نقل آن رفته است. این مشکلات حتی با افزایش تقاضا برای تبرید به طور کلی سرعت تغییرات تکنولوژی را کندتر کرد. علیرغم چنین مشکلاتی، زنجیره مدرن سرما بین سال 1806 و عصر حاضر پدیدار شد. این روند طولانی و پیچیده در طی چهار مرحله جدا از هم قرار گرفت. این روند زمانی شروع شد که مردم برای اولین بار یاد گرفتند که سرما تولید کنند. احاطه چیزی با یخ باعث سردتر شدن آن می‌شود. هنگامی که دانشمندان توانستند سرمای مصنوعی ایجاد کنند، حفظ و حمل و نقل مواد غذایی قابل فساد نیز ممکن شد. با این حال زمان بیشتری لازم بود تا اینکه تجهیزات تبرید مکانیکی مقرون به صرفه و کارآمد شوند. این امر به صنعت یخ اجازه داد تا به خوبی در عصر تبرید مکانیکی زنده بماند. هنگامی که تلاش برای ایجاد سرما موفقیت آمیز شد، مردم شروع به یادگیری مدیریت سرما نیز کردند و مرحله دوم زنجیره سرما به وجود آمد. این به معنای تحویل سرما در یک فضای خاص برای مدت طولانی است. اگر یکبار مواد غذایی قابل فساد شدن خراب شود، برای همیشه فاسد می‌شود. این توضیح می‌دهد که چرا پس از ایجاد یخچال و فریزر مصنوعی، اعتماد به نفس این فناوری به اولویت مهندس یخچال و فریزر تبدیل شد. مهندسان برودت همچنین برای کوچک کردن دستگاه‌های برودتی بسیار سخت کار کرده اند تا هم از نظر قیمت مناسب و هم راحت تر باشند. اولین دستگاه‌های برودتی قابل فروش، وزن‌های زیادی (چند تن) داشتند. یخچال مکانیکی زیرساخت‌های زنجیره سرما را قبل از اینکه یخچال و فریزر تبدیل به یک محصول مصرفی شود، تشکیل داد. به عنوان مثال، توسعه یخچال و فریزر مکانیکی برای کشتی‌ها، تجارت بین قاره‌ای را در کلیه محصولات فاسد شدنی، خصوصاً گوشت امکان پذیر کرد. کوچک کردن دستگاه‌های برودتی برای اهداف کشتی یا مصارف دیگر چندین دهه طول کشید. توسعه برودت مکانیکی مبتنی بر حمل و نقل تا قرن بیستم به طول انجامید. تولید یخچال و فریزر قابل اطمینان خانگی تقریباً مدتی به طول انجامید زیرا مهندسان مجبور بودند برای تولید سرما، کل فن‌آوری را بازآفرینی کنند. با دسترسی بیش‌تر مردم به یخچال، مصرف‌کنندگان از راحتی قابل توجهی به واسطه این محصولات بهره‌مند شدند. اگر برودت محصولات فساد پذیر در هر مرحله در طول زنجیره سرما هزینه زیادی داشت یا اینکه تجهیزات در هر یک از این مراحل غیرقابل اطمینان باشد، توسعه زنجیره سرما می‌توانست متوقف شود. هرچه توانایی مدیریت سرما امکان پذیر شد، مردم یاد گرفتند که دما را با دقت کنترل کنند. این نمایانگر مرحله سوم ایجاد زنجیره سرما است. غذاهای مختلف در دماهای مختلف بهترین حالت را حفظ می‌کنند و اگر همه آنها را در یک درجه حرارت نگهداری شوند بعضی از آنها طعم کمتری نسبت به ایده آل می‌گیرند. دارندگان یخدان در اواسط قرن نوزدهم تا اوایل قرن بیستم با این مشکل روبرو شدند، زیرا هیچ راهی برای کنترل دمای یک بلوک یخ وجود نداشت. سردخانه‌ها، ایستگاه‌های راه در امتداد زنجیره سرما، با همین مشکل مواجه هستند زیرا که حجم و تنوع کالاهای حمل شده در زنجیره‌های سرما بعد از 1900 گسترش یافته است. آلودگی که ممکن است در صورت ذخیره محصولات مانند ماهی و تخم مرغ در کنار هم اتفاق بیفتد نیز یکی دیگر از مسائل مشکل ساز است زیرا غذاهایی که در همان درجه حرارت قرار دارند می‌توانند با سرعت‌های مختلف از بین

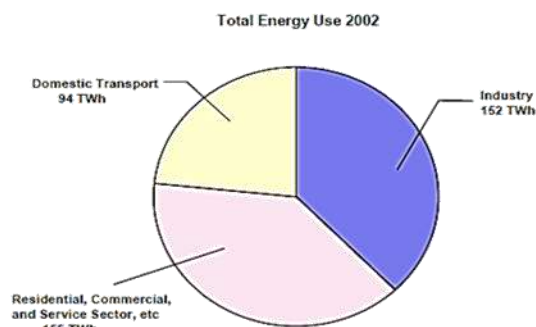
تئوریک یک سردخانه جهت نگهداری خرما پرداختند. بهبود عملکرد از طریق بهبود عایق موجود در دیواره و یا کنترل شرایط کارکردی صورت گرفت [30]. سالین در سال 2018 گزارشی پیرامون ظرفیت کل سردخانه های جهان در سال 2018 و رشد آن نسبت به سال 2016 ارائه کرده است. کشور هند بیشترین حجم سردخانه را در بین کشورهای بانک اطلاعاتی GCCA به خود اختصاص داده است. ایالات متحده آمریکا و چین در مقام دوم و سوم هستند. در این گزارش آمار کشورهای مختلف به صورت مترمکعب بیان شده است [31]. پارذشی و همکاران یک سردخانه برای مواد فساد پذیر با جزییاتی از قبیل موقعیت، نوع مبرد در آن طراحی کردند. بارهای حرارتی اعم از بار حرارتی **شکل 1** شماتیکی از توسعه تبرید از گذشته تا به حال و ارائه مسیر آینده کل، بار ناشی از افراد، بار حرارتی ناشی از تجهیزات الکتریکی را لحاظ کردند. همچنین آنها تاثیرات عوامل مختلف اعم از سرعت انجماد، رطوبت و ... بر کیفیت گوشت قرمز را بیان داشتند [32]. اوانس و همکاران سردخانه ها را به سه دسته سرد، منجمد و ترکیبی تقسیم بندی کرده اند. آنها اثر میزان حجم را در هر سه مدل محاسبه کرده اند [33]. ساکار به طراحی سردخانه‌ی 1000 تنی سیب زمینی با اعمال استاندارد های برودتی و در نظر گرفتن فاکتور های مؤثر در بار های حرارتی پرداخته است [34]. بانتونگ و همکاران به مطالعه طراحی سردخانه برای میوه و سبزیجات پرداخته اند. آنها آن دسته از میوه و سبزیجاتی را که می توانند در کنار هم نگهداری شوند را گزارش و دمای مناسب نگهداری را مشخص کرده اند. همچنین سردخانه های میوه و سبزیجات را در شش طبقه تقسیم بندی کرده اند. آنها به مقدار حداقل عایق کاری جهت نگهداری مواد پرداخته اند. همچنین بخشی از مطالعات خود را به سیستم های برودتی و مبرد های مختلف با دما های نگهداری اختصاص داده اند [35]. در سال 2017 گزارشی مبتنی بر توسعه تبرید مواد غذایی با رویکرد توسعه ذخیره انرژی کرایونیک در انبار ها و سردخانه ها به منظور ادغام انرژی های تجدیدپذیر در تبرید مواد غذایی با هدف پایداری شبکه برق زیر نظر اتحادیه اروپا منتشر گردید [33]. استنکو و همکاران مطالعاتی پیرامون ترکیب سیستم های برودتی صنایع غذایی که بیشترین میزان مصرف انرژی را دارند با تکنولوژی ذخیره سازی انرژی کرایونیک و انرژی تجدید پذیر جهت تبدیل این مصرف کنندگان اصلی برق به یک مرکز انرژی هوشمند انجام دادند [36]. یکی از اصلی ترین و مهم ترین عوامل در مصرف انرژی برق در صنایع غذایی سیستم های سرمایشی و تهویه مطبوع و به ویژه تجهیزات برودتی می باشند. هاروی و همکاران مروری بر بهترین فناوری ها جهت باز یافت هدر رفت انرژی در صنعت غذا از انتقال حرارت از منبع گرفته تا تکنولوژی های نو در راستای تامین انرژی و برودت در این صنعت انجام داده اند. آنها به بررسی منابع تلفات حرارتی در صنایع غذایی و نوشیدنی ها و پتانسیل های موجود در این منابع پرداختند [37]. کامتون و همکاران در صنعت غذا در جهت کاهش میزان مصرف انرژی و میزان مصرف آب در شمال غربی اقیانوس آرام مطالعه کرده اند. آنها با توجه به این که سیستم های سرمایش و گرمایش بیشترین میزان مصرف انرژی در این صنایع را دارا می باشند روش ها و تکنولوژی های نوین را جهت کاهش مصرف آب و انرژی در صنایع غذایی با تمرکز بر ایالت های ایداهو، ارگان و واشنگتن ارائه دادند. همچنین میزان مصرف انرژی به درصد در هر بخش از کارخانجات صنایع غذایی اعم از لبنی، سبزی و میوه ارائه کردند [38]. جونز و همکاران مروری بر مطالعات مربوط به مصرف انرژی، شاخص های انرژی و بهره‌وری انرژی داشته‌اند. آنها عمده موارد مقرون به صرفه ای که منجر به کاهش مصرف انرژی می‌شود را تشریح کردند. همچنین به عنوان مطالعه‌ی

رامانا و تالپادا وهمچنین مطالعه مروری شیرینگ و همکاران اشاره کرد [20+21]. در سیستم های سرمایشی ترمو الکتریکی می توان به مطالعه مروری لیفت و ما استناد داشت [22] و یا در سیستم های ساده با سیکل هوا می توان به مطالعه جیجل رجوع کرد [23]. در نهایت یکی دیگر از سیستم های جایگزین سیستم های تبرید مغناطیسی می باشد که در این راستا مطالعه ی مروری تیشین و همکاران جامع و مناسب می باشد [24]. شکل 1 شماتیکی از تاریخچه تبرید از گذشته تا حال را با دورنمایی از آینده به نشان می دهد.

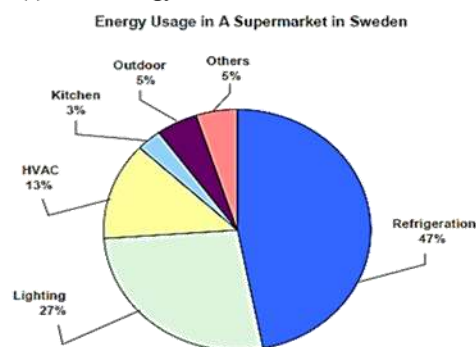
5- صنعت برودت و مصرف انرژی

به طور کلی در حوزه صنعت تبرید و به ویژه تبرید تراکمی علاوه بر مقالات، موسسات و سازمان استاندارد کشور های مختلف درباره سیستم برودتی و ملزومات آن گزارش هایی ارائه کرده اند. رابرت کرامر و همکاران مشخصات و هزینه های سردخانه های کوچک به همراه بار حرارتی آنها در ماه های مشخصی محاسبه و گزارش کردند [25]. موسسه ICE-E در سال 2014 حوزه سردخانه ها و نگهداری محصولات، اطلاعات 329 سردخانه را مستخرج کرده با هدف کاهش مصرف انرژی و کاهش انتشار گاز های گلخانه ای و نتایج خود را در قالب گزارشی در سال 2014 ارائه کردند [26]. موسسه سرمایش، گرمایش و تهویه مطبوع استرالیا در سال 2007 گزارشی پیرامون مبرد های طبیعی جایگزین از جمله آمونیاک و کربن دی اکسید تهیه کرده است و همچنین در این گزارش به معرفی و بررسی تکنولوژی های روز سیستم های برودتی از جمله سیستم هایی با مبرد ثانویه کربن دی اکسید پرداخته شده است. این گزارش شامل معرفی تکنولوژی هایی می شود که منجر به کاهش فلوئورو کربن ها می شوند، است. همچنین در انتهای گزارش به بررسی و مطالعه موردی از کاربرد های عملی مبرد های طبیعی و نتایج آن پرداخته شده است [27]. هو و همکاران به ارائه مدلی جهت ارزیابی اثرات کربن اعم از گرمایش زمین و انتشار گازهای گلخانه ای در سیستم های تبرید جهت انتقال مواد غذایی پرداختند. آنها در این مدل تمامی اثرات ناشی از تجهیزات برودتی و مبرد ها را در نظر گرفته اند. در مدل آنها ارزیابی سه مبرد مختلف در شرایط دماهای محیطی مختلف، دماهای تبرید مختلف صورت گرفته است [28]. کارسون و همکاران به مطالعه مروری در حوزه زنجیره سرمایشی در کشور نیوزلند داشتند. آنها بیان داشتند که حدود 45 درصد از کل صادرات نیوزلند مربوط به محصولات غذایی و محصولات جانبی آن بوده که حدود 60 درصد از این میزان محصولات به صورت منجمد ارسال می گردد. بیشترین حجم و میزان به ترتیب شامل: صنایع لبنی، صنایع گوشت قرمز، صنعت کشاورزی، صنعت محصولات دریایی است. همچنین آنها در این راستا در زنجیره سرمایشی نیوزلند با تمرکز بر تجهیزات و فرایندهایی با هدف افزایش طول عمر محصولات و بهبود کارایی انرژی در سیستم های برودتی آن به مطالعه پرداخته اند. همچنین آنها به استاندارد های تبرید و نگهداری مواد مختلف اعم از گوشت قرمز، لبنیات و گوشت ماکیان که در این کشور مقرر شده است پرداخته اند [29]. لافر و همکاران به مدل سازی یک سردخانه در جنوب تونس پرداختند. آنها به توسعه

شکل 2 دورنمایی از یک نمونه کشور اروپایی در مسئله تولید انرژی، بیشترین سهم مصرف و جایگاه برودت و تجهیزات برودتی در مجموعه صنایع را به خوبی نشان می‌دهد. با نگاهی کلی به این نمودار ها متوجه اهمیت سیستم‌های برودتی و لزوم بهبود آنها می‌شویم [49]. همچنین مطالعات آریس و لاندویس نشان می‌دهد که در کشور سوئد مصرف انرژی سیستم برودتی انواع سوپر مارکت ها بین 35 تا 50 درصد از کل مصرف انرژی سیستم‌های برودتی را شامل می‌شود [50]. موسسه بین‌المللی برودت International Institute of Refrigeration (IIR) و آرانس بین‌المللی انرژی، تخمینی از میزان مصرف انرژی سیستم‌های برودتی و دیگر مصرف کنندگان انرژی الکتریکی ارائه داده اند [51،52]. در ایران اطلاعات دقیق و قابل استنادی مبنی بر میزان مصرف انرژی، سهم هر بخش از جمله صنایع مختلف و بخش خانگی و دیگر قسمت ها در مصرف انرژی الکتریکی وجود ندارد. اما بر حسب اطلاعات پراکنده سهم سیستم‌های برودتی اعم از خانگی، صنایع مختلف و سیستم‌های تهویه مطبوع، بسیار قابل توجه بوده و این سیستم‌ها را به عنوان یکی از اصلی ترین مصرف کنندگان انرژی به حساب می‌آورد.

(a) Total Energy Use in Sweden 2002

(b) Total Energy Use in supermarket 2002

شکل 2 سهم مصرف کنندگان انرژی در کشور سوئد [49]

موردی یک کارخانه تولید سوسیس در کشور پرتغال را انتخاب کردند و میزان مصرف انرژی در بخش های مختلف آن را محاسبه کردند. آنها در این مقاله بیان کردند که برای کارخانه مذکور بیشترین سهم مصرف کننده انرژی مربوط به سیستم‌های سرمایشی است که سهم آن 48.5٪ می‌باشد [39]. هموند و همکاران به ممیزی انرژی 38 سردخانه در سراسر اروپا پرداخته اند. کاهش مصرف در تمام موارد قابل دسترس بود ولی میزان آن بسیار متفاوت گزارش شده است و بیان شد که مقدار زیادی وابستگی میان مصرف انرژی و کنترل سیستم های تبرید وجود دارد. آنها مشخصات از قبیل موقعیت سردخانه و نوع ماده میرد و ... را گزارش کردند [40]. اوانس و همکاران به بررسی تحلیلی میانگین مصرف انرژی در قاره های اروپا، آسیا، امریکا و استرالیا پرداختند. آنها میزان مصرف را با توجه به محدودیت های دمایی محاسبه نمودند. همچنین نتایج به دست آمده را به صورت مدل ریاضی به صورت مصرف انرژی بر حسب کیلووات ساعت در سال به صورت تابعی از حجم فضای مورد نیاز بر حسب متر مکعب ارائه کردند [33]. فوستر و همکاران مدل ریاضی ای را با هدف تخمین میزان مصرف انرژی سردخانه ها ارائه کردند. آنها نتایج تجربی را با مدل ارائه شده مقایسه و نتایج را بیان داشتند. یکی از اهداف مدل آنها بررسی اثر سناریو های مختلف به کار رفته در سردخانه و اثرات محیط زیستی بود [41]. اوانس به محاسبه بار گرمایی سردخانه غذا پرداخته است او تاثیر میزان ضخامت عایق در کاهش مصرف انرژی را بررسی کرده است. همچنین میزان مصرف انرژی در سه مدل مختلف سردخانه را گزارش کرده است [42]. سیستم‌های تولید برودت گستره بسیار وسیعی را شامل می‌شوند و از میان آنها می‌توان به سیستم برودت تراکمی، جذبی، ترموآکوستیک و ترموالکتریک اشاره کرد. تارتیو به مطالعه مروری پیرامون سیستم‌های برودتی کارآمد از جمله سیستم‌های ترموآکوستیک و پیشینه پژوهش آن پرداختند او همچنین به ارائه راهکار برای بهبود این چرخه ها نیز پرداخته است [43]. گلدیشمن کتابی پیرامون تبرید ترموالکتریکی به چاپ رسانید و مطالب مرتبط با پارامتر های ترموالکتریک و ... را در این کتاب شرح و بسط داده است [44]. وانگ و همکاران به مطالعه مروری بر سیستم‌های برودتی با مبرد ثانویه پرداخته اند. همچنین میزان مصرف انرژی سیکل های مختلف سیستم مبرد ثانویه را مقایسه نمودند. آنها مبردهای مختلف براساس سمی بودن و میزان تخریب محیط زیست دسته بندی کردند [45]. پیرسون در یک مقاله مروری پیرامون تبرید باسیال عامل آمونیک پرداخته است و در آن به مزایای استفاده از این ماده مبرد در صنایع غذایی و تجهیزات تبرید پرداخته است [46]. بلستد و همکاران کاربرد های کربن دی اکسید را به عنوان ماده مبرد در سیستم تبرید آبشاری ماده مبرد های کربن دی اکسید و پروپیلن (R1270/CO2) پرداختند آنها داده های خود را در قالب جدولی در مقایسه با داده های مطالعات ارائه کردند [48].

یکی از علت های اصلی مطالعات گسترده در جهت کاهش مصرف انرژی و ایجاد راهکارهایی جهت بهینه سازی مصرف انرژی الکتریکی این مسئله می‌باشد. تجهیزات برودتی به عنوان مثال سیستم‌های مورد استفاده در سردخانه ها، سوپر مارکت ها فروشگاه های بزرگ در جهت تامین سرما و برودت مورد نیاز مواد غذایی و همچنین سیستم‌های برودتی در تهویه مطبوع مسکونی و صنعتی و حتی بهداشتی یکی از اصلی ترین مصرف کنندگان انرژی الکتریکی می‌باشند.

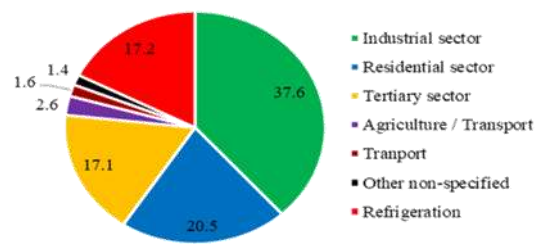
مقایسه آن با سیستم‌های تبرید تراکمی مرسوم پرداختند. در نتیجه این مطالعه مشاهده شد، میزان COP حدود 15 درصد از ۵۰ به ۵۰۷۷ افزایش یافت. ابعاد کلکتور خورشیدی ۱۰۰ متر مربع و محفظه گرمایش آب ۵ متر مکعب و قطر دهانه اجکتور 6.5 میلیمتر بود [56]. سان در پژوهشی به بررسی ترکیب سیستم‌های اجکتوری با انرژی خورشیدی و سیستم تبرید تراکمی بخار پرداخت. ترکیب این دو سیستم باعث می‌شود هم از مزایای هر دو سیستم برخوردار شویم و هم معایب هر سیستم جداگانه از بین برود. این پژوهش نشان داد که عملکرد سیستم به طور بالقوه افزایش می‌یابد. ترکیب این دو سیستم باعث بهبود ۵۰ درصدی بازدهی انرژی می‌شود. این نوع سیستم دوستدار محیط زیست می‌باشد و به لایه اوزون آسیبی وارد نمی‌کند. از آب در چرخه انرژی‌کننده و از مبرد R134-a در چرخه تراکمی استفاده شده است. ترکیب این دو سیستم باعث افزایش ذخیره انرژی و باعث کاهش ۵۰ درصدی گازهای گلخانه‌ای می‌شود [57]. سوراخ و گنجیر در پژوهشی اثر انرژی زمین گرمایی بر روی سیستم‌های تبرید جذبی تبخیری بررسی کردند. از بین تمام منابع انرژی تجدید پذیر، انرژی زمین گرمایی دارای بالاترین مقدار ظرفیت انرژی، قابل اطمینان ترین، دارای کمترین میزان آلودگی و بهترین منبع انرژی در سیستم‌های تبرید می‌باشد. همچنین آنها دریافتند این سیستم می‌تواند در فشار کم اواپراتور کار کند بدون اینکه روی سیستم تاثیر بگذارد. همچنین این سیستم هیچ تأثیری در کاهش بار سرمایش سیستم ندارد [58]. العلی پژوهشی در زمینه ترکیب انرژی خورشیدی و سیستم تبرید تراکمی انجام داد. در نتیجه این پژوهش، مشاهده شد 24/5٪ در هزینه صرفه جویی می‌شود [59].

برآورد مطالعات از گذشته تا امروز لزوم تامین مصرف انرژی را برای این صنعت یعنی برودت الزامی نشان می‌دهد. از طرف دیگر حفظ محیط زیست و کاهش آلودگی امری حیاتی برای بشر احتساب می‌شود در نتیجه باید بخشی از این انرژی را از طریق انرژی‌های پاک و تجدید پذیر تامین کنیم. شکل 4 صورت‌هایی از انرژی‌های تجدید پذیر را نشان می‌دهد.

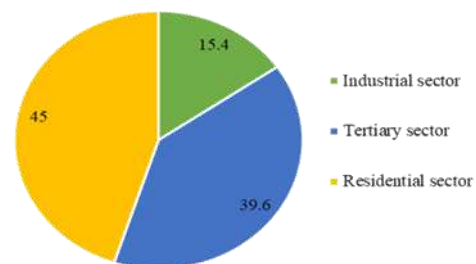

شکل 4 انواع انرژی‌های تجدید پذیر

شکل 3 توزیع بار برودتی و همچنین مقایسه میزان مصرف انرژی در این حوزه یعنی برودت با دیگر بخش‌ها را طبق اسناد موسسه بین‌المللی IIR به نمایش می‌گذارد.

(الف)

(ب)

شکل 3 (الف) مقایسه سهم مصرف انرژی سیستم‌های

برودتی و دیگر مصرف‌کنندگان

(ب) توزیع مصرف انرژی سیستم‌های برودتی در بخش‌های

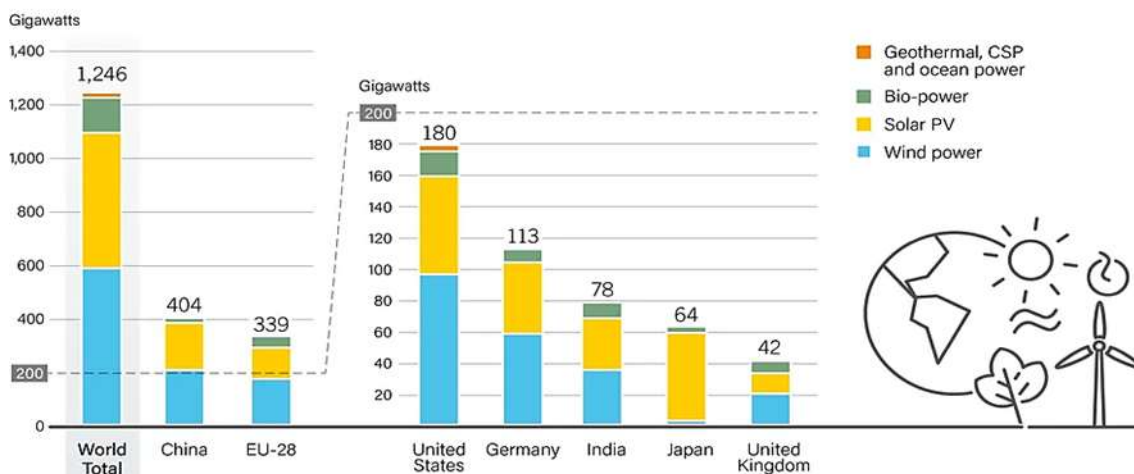
مختلف

6- نقش انرژی‌های تجدیدپذیر در صنعت برودت

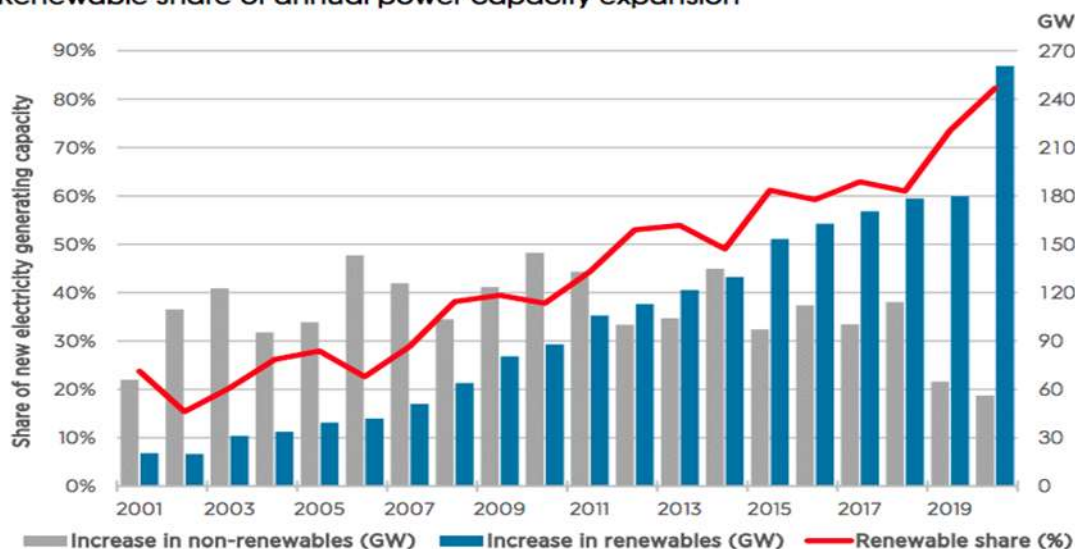
آریدهی و همکاری در پژوهشی به بررسی اثر انرژی‌های نو بر روی بهبود عملکرد سیستم‌های تبرید پرداختند. در این پژوهش بازده انرژی و کیفیت سرمایش سیستم‌های تبرید خانگی، تهویه مطبوع و مخازن سرمایش بررسی شد. در نتیجه این پژوهش مشاهده شد عملکرد این نوع سیستم‌ها در مدیریت انرژی تا ۹۵ درصد در مقایسه با سیستم‌های تبرید سنتی بهبود می‌یابد. در این پژوهش مشاهده شد با کاهش مصرف الکتریسیته بازده انرژی افزایش می‌یابد. همچنین در نتیجه این پژوهش مشاهده می‌شود سیستم‌های خورشیدی دارای بازده اقتصادی بالایی از نظر انرژی و اقتصادی می‌باشند بنابراین انرژی خورشیدی کاربرد مناسبی در سیستم‌های برودتی هیبریدی دارند [53]. منگ و همکاری در پژوهشی به بررسی سیستم‌های هیبریدی جذبی تراکمی ترکیب با انرژی خورشیدی پرداختند. آن‌ها دریافتند در این نوع سیستم می‌توان به دمای پایین‌تر از 10- درجه در اواپراتور رسید. همچنین در این سیستم مصرف انرژی 67/1٪ کاهش می‌یابد [54]. کایرونی و نهدی در پژوهشی به مطالعه سیستم‌های تبرید جذبی و تراکمی با استفاده از انرژی زمین گرمایی پرداختند. اثر انرژی زمین گرمایی باعث بهبود ۳۷ تا ۵۴ درصدی COP می‌شود [55]. یکی دیگر از انواع سیستم‌های تبرید تراکمی سیستم‌های اجکتوری می‌باشند که به کمک نازل اجکتور راندمان سیستم را بهبود می‌بخشند. در بسیاری از مطالعات این سیستم‌ها را با سیستم‌های خورشیدی تلفیق کرده‌اند تا از انرژی خورشیدی نیز بهره‌برده و سیستم را ارتقا دهند. چسی و همکاری در پژوهشی به بررسی اثر ترکیب چرخه اجکتور خورشیدی و سیستم‌های تبرید تراکمی و

نزدیک مواجه نگردد. شکل 5 ظرفیت انواع انرژی های تجدید پذیر در جهان را نمایش داده و توسعه این سیستمها را در گذر زمان نشان می دهد. همان طور

Renewable Power Capacities in World, EU-28 and Top 6 Countries, 2018

Renewable share of annual power capacity expansion

شکل 5 انرژی های تجدید پذیر ظرفیت ها و رشد و توسعه آن در سال های اخیر

که از شکل مشخص است رشد و توسعه این سیستمها با سرعت بالایی در حال افزایش است که می تواند بخش قابل توجهی از انرژی مصرفی مورد نیاز را تامین کند.

8- مراجع

- [1] J. L. M, The Technical Arts and Sciences of the Ancients, *Nature*, 1930, doi: 10.1038/126949b0.
- [2] P. Dhankhar, A Study on Refrigeration, *International Journal of Science and Research*. ISSN, vol. 3, no. 5, pp. 1212–1220, 2014.
- [3] R. Thevenot, J. C. Fidler, and I. I. of Refrigeration, *A history of refrigeration throughout the world*. Paris : International Institute of Refrigeration, 1979.

در این مطالعه به پیشینه تبرید الزامات و توسعه این صنعت اشاره گردید. همچنین بیان شد که با توجه به توسعه روزه روز این سیستم ها تامین انرژی آنها با توجه به این که یکی از بزرگترین مصرف کنندگان انرژی هستند باید جدی گرفته شود. از طرف دیگر با توجه به این که مصرف انرژی مسئله ای بسیار اساسی در کشور ها به ویژه کشور های در حال توسعه مانند ایران است لزوم تامین انرژی از طریق انرژی های تجدید پذیر پاک علاوه بر کاهش آلودگی های ناشی از سوخت های فسیلی، کشور را از بحران کمبود برق گذر خواهد داد. در نتیجه لازم است تا مطالعات کاربردی در جهت احداث و توسعه این سیستم ها هر چه سریع تر انجام پذیرد تا کشور با بحران منابع انرژی در آینده

- in the south of Tunisia: A detailed energy and thermodynamic analysis, *Journal of Cleaner Production.*, 2019, doi: 10.1016/j.jclepro.2018.11.219.
- [31] V. Salin, 2018 Global Cold Storage Capacity Report, Texas A&M University, 2018.
- [32] A. D. Watpade and S. V. Pardeshi, Design of Merchandise Cold Storage Facility for Meat Products to Promote Make in India Initiative, *Imperial journal of interdisciplinary research.*, no. 4, 2017.
- [33] P. G. Sustainability, Developing Cryogenic Energy Storage at Refrigerated Warehouses as an Interactive Hub to Integrate Renewable Energy in Industrial Food Refrigeration and to Enhance Power Grid Sustainability, 2017.
- [34] P. Sakare, Design of Cold Storage Structure For Thousand Tonne Potatoes, *International Journal of Agriculture and Food Science Technology.*, 2014.
- [35] M. A. Rahman *et al.*, Design of cold storage for fruits and vegetables, *Res. Gate*, 2017, doi: 10.13140/RG.2.2.14335.82082.
- [36] K. Fikiin *et al.*, Refrigerated warehouses as intelligent hubs to integrate renewable energy in industrial food refrigeration and to enhance power grid sustainability *Trends in Food Science & Technology.*, 2017, doi: 10.1016/j.tifs.2016.11.011.
- [37] R. Law, A. Harvey, and D. Reay, Opportunities for low-grade heat recovery in the UK food processing industry, *Applied Thermal Engineering.*, 2013, doi: 10.1016/j.applthermaleng.2012.03.024.
- [38] M. Compton, S. Willis, B. Rezaie, and K. Humes, Food processing industry energy and water consumption in the Pacific northwest, *Innovative Food Science and Emerging Technologies.* 2018, doi: 10.1016/j.ifset.2018.04.001.
- [39] J. Nunes, P. D. Silva, L. P. Andrade, and P. D. Gaspar, Key points on the energy sustainable development of the food industry – Case study of the Portuguese sausages industry, *Renewable & Sustainable Energy Reviews.*, vol. 57, pp. 393–411, May 2016, doi: 10.1016/j.rser.2015.12.019.
- [40] J. A. Evans *et al.*, Assessment of methods to reduce the energy consumption of food cold stores, *Applied Thermal Engineering.*, vol. 62, no. 2, pp. 697–705, Jan. 2014, doi: 10.1016/j.applthermaleng.2013.10.023.
- [41] J. A. Evans *et al.*, Methods to assess energy usage in food cold stores, in *Refrigeration Science and Technology*, 2014.
- [42] J. Evans, Cold storage of food: Review of available information on energy consumption and energy savings options, *Univ. Bristol, UK*, vol. 44, no. 0, pp. 1–25, 2007.
- [43] L. K. Tartibu, Developing more efficient travelling-wave thermoacoustic refrigerators: A review, *Sustain. Energy Technol. Assessments*, vol. 31, pp. 102–114, Feb. 2019, doi: 10.1016/j.seta.2018.12.004.
- [44] H. J. Goldsmid, *Thermoelectric Refrigeration.* 1964.
- [45] K. Wang, M. Eisele, Y. Hwang, and R. Radermacher, Review of secondary loop refrigeration systems, *International Journal of Refrigeration.* 2010, doi: 10.1016/j.ijrefrig.2009.09.018.
- [46] A. Pearson, Refrigeration with ammonia, *International Journal of Refrigeration.* 2008, doi: 10.1016/j.ijrefrig.2007.11.011.
- [47] M. DR Michael Bellstedt, Ph.D. Eng, MIEAust, MAIRAH, D. F. E. P. D. E. M. A. M. I. S. S., and M. Jensen, B. Sc. Eng. MIE Aust, Application of CO₂ (R744) Refrigerant in Industrial Cold Storage Refrigeration Plant, vol. 2, pp. 1–13.
- [48] Y. Zhang, Y. He, Y. Wang, X. Wu, M. Jia, and Y. Gong, Experimental Investigation of the Performance of an R1270/CO₂ Cascade Refrigerant System, *International Journal of Refrigeration.*, Feb. 2020, doi: 10.1016/j.ijrefrig.2020.02.017.
- [49] J. Arias, Energy Usage in Supermarkets: Modelling and Field Measurements, KTH University, 2005.
- [50] J. Arias and P. Lundqvist, Field Experiences in three supermarkets in Sweden, in *Workshop Annex*, 2000, vol. 26.
- [51] D. Coulomb, J. L. Dupon, and A. Pichard, 29th informatory note on refrigeration technologies. The role of refrigeration in the global economy, *Note e Note IIR Inf.*, 2015.
- [52] IEA, Electricity/Heat in World in 2009. Retrieved March 19, 2015 from <http://www.iea.org/statistics/topics/Electricity/>.
- [4] I. T. Kharagpur, *40 Lessons on Refrigeration and Air Conditioning.* 2008.
- [5] J. C. Goosman, History of refrigeration, *Ice Refrig.*, vol. 67, p. 111, 1924.
- [6] O. Evans, *The Abortion of the Young Steam Engineer's Guide: Containing an Investigation of the Principles, Construction and Powers of Steam Engines.... Illustrated with Five Engravings.* Philadelphia: Fry and KAMMERER, 1805.
- [7] J. T. Critchell, J. Raymond, and others, History of the frozen meat trade, 1912.
- [8] DOI, Report of the Commissioner of Patents for the Year 1951, 1952.
- [9] H. B. Roelker, The Allen dense air refrigerating machine, *Trans. Am. Soc. Refrig. Eng. Pap.*, no. 21, pp. 52–63, 1906.
- [10] W. R. Woolrich, Mechanical Refrigeration-Its American Birthright, *Refrig. Eng.*, vol. 53, pp. 196–199, 1947.
- [11] M. W. Travers, Liquefaction of Gases, *Encycl. Br. Chicago*, vol. 14, pp. 172–173, 1946.
- [12] J. H. AWBERY, CARL VON LINDE A Pioneer of 'Deep' Refrigeration, *Nature*, vol. 149, no. 3788, pp. 630–631, Jun. 1942, doi: 10.1038/149630a0.
- [13] I. Dincer, *Heat transfer in food cooling applications.* Washington, DC: Taylor & Francis, 1997.
- [14] I. Dincer, *Refrigeration Systems and Applications*, Third. Chichester, UK: John Wiley & Sons, Ltd, 2017.
- [15] D. R. Heldman and C. I. Moraru, *Encyclopedia of agricultural, food, and biological engineering.* Crc Press, 2010.
- [16] W. F. W, Refrigerating Apparatus., U.S. Patent, US1126605A, 1915.
- [17] J. M. Calm, Refrigerant safety, *ASHRAE Journal*, vol. 36, no. 7, pp. 17–27, 1994.
- [18] W. L. Holladay, The General Electric monitor top refrigerator, *ASHRAE Journal-American Soc. Heat. Refrig. Airconditioning Eng.*, vol. 36, no. 9, pp. 49–55, 1994.
- [19] J. Rees, *Refrigeration nation: A history of ice, appliances, and enterprise in America.* 2014.
- [20] P. Sriksirin, S. Aphornratana, and S. Chungpaibulpatana, A review of absorption refrigeration technologies, *Renewable and Sustainable Energy Reviews.*, vol. 5, pp. 343–372, 2001, doi: 10.1016/S1364-0321(01)00003-X.
- [21] J. S. Talpada and P. V. Ramana, A review on performance improvement of an absorption refrigeration system by modification of basic cycle, *International Journal of Ambient Energy.* 2019, doi: 10.1080/01430750.2017.1423379.
- [22] S. B. Riffat and X. Ma, Thermoelectrics: A review of present and potential applications, *Applied Thermal Engineering.* 2003, doi: 10.1016/S1359-4311(03)00012-7.
- [23] A. J. Gigiel, Air cycle refrigeration, in *Fuel and Energy Abstracts*, 1996, vol. 4, no. 37, p. 293.
- [24] R. Gimaev, Y. Spichkin, B. Kovalev, K. Kamilov, V. Zverev, and A. Tishin, Review on magnetic refrigeration devices based on HTSC materials, *International Journal of Refrigeration.* 2019, doi: 10.1016/j.ijrefrig.2019.01.024.
- [25] J. V. Robert Kraemer, Andrew Plouff, *Design of a Small-Scale , Low-Cost Cold Storage System.* 2013, p. 94.
- [26] M. J. Evans, Improving Cold storage Equipment in Europe ICE-E, 2012.
- [27] A. P. and S. W. Claire Heaney, Rick Swinard, Natural Refrigerants: Hydrocarbons, 2007.
- [28] X. Wu, S. Hu, and S. Mo, Carbon footprint model for evaluating the global warming impact of food transport refrigeration systems, *Journal of Cleaner Production.*, 2013, doi: 10.1016/j.jclepro.2013.04.045.
- [29] J. K. Carson and A. R. East, The cold chain in New Zealand – A review, *International Journal of Refrigeration.*, 2018, doi: 10.1016/j.ijrefrig.2017.09.019.
- [30] A. Hmida, N. Chekir, A. Laafer, M. E. A. Slimani, and A. Ben Brahim, Modeling of cold room driven by an absorption refrigerator

- [53] Aridhi, E., Abbas, M. and Mami, A., 2016. Solutions based on renewable energy and technology to improve the performance of refrigeration systems. *Journal of Renewable and Sustainable Energy*, 8(6), p.065906
- [54] Meng, X., Zheng, D., Wang, J. and Li, X., 2013. Energy saving mechanism analysis of the absorption-compression hybrid refrigeration cycle. *Renewable Energy*, 57, pp.43-50
- [55] Kairouani, L. and Nehdi, E., 2006. Cooling performance and energy saving of a compression-absorption refrigeration system assisted by geothermal energy. *Applied thermal engineering*, 26(2-3), pp.288-294
- [56] Chesi, A., Ferrara, G., Ferrari, L. and Tarani, F., 2013. Analysis of a solar assisted vapour compression cooling system. *Renewable energy*, 49, pp.48-52
- [57] Sun, D.W., 1997. Solar powered combined ejector-vapour compression cycle for air conditioning and refrigeration. *Energy Conversion and Management*, 38(5), pp.479-491
- [58] Sursuje S, Gandgil C. Geothermal Vapour Absorption Refrigeration System. *International Journal of Scientific and Engineering Research* 2013;4:162-5.
- [59] Al-Alili, A., Hwang, Y., Radermacher, R. and Kubo, I., 2010. Optimization of a solar powered absorption cycle under Abu Dhabi's weather conditions. *Solar Energy*, 84(12), pp.2034-2040